

Největší tlak na nižší daň: plenky a vložky

(Pokračování ze str. 1)

„Tento mezinárodní trend naznačuje, že tato oblast zdanění je potřeba přehodnotit jak z důvodu rovnosti, tak i z hlediska zdravotního dopadu,“ upozornil Bartošův resort.

Podle ministerstev je potřebná i nižší daň na rostlinné alternativy mléka. Zatímco kravské mléko má být od ledna spolu s potravinami ve snížené 12procentní sazbě, tak rostlinné náhražky se mají přesunout ze stávající 15procentní do sazby 21 procent k ostatním nápojům. Náhražky mléka vyráběné ze sóji, ořechů nebo obilovin používají lidé alergičtí na laktózu a kasein.

„Nezařazení těchto alternativ mléka do snížené sazby DPH by vytvářelo bezdůvodně diskriminační přístup státu k osobám se zdravotním postižením, s určitým náboženským vyznáním či svetonázorem,“ napsal v připomíncekách úřad vedený pirátem Ivanem Bartošem. Ministerstvo zdravotnictví poukázalo na to, že laktózovou intolerancí trpí zhruba desetina obyvatel Česka.

Změny v DPH naplánované ministrem financí Zbyňkem Stanjurou (ODS) tak nejen u těchto položek zřejmě zdáleka nejsou definitivní. Pokud by se ovšem na nižší DPH u některých položek oproti původnímu plánu vláda nakonec dohodla, očekávaný příjem státní kasy by to snížilo o stovky milionů až miliardy korun.

Ministerstvo financí Právu sdělilo, že až do jejich vypořádání v příštím týdnu se k jednotlivým

připomínkám ke konsolidačnímu balíčku nebude vyjadřovat.

Stanjurův úřad změny v DPH odůvodňuje hlavně tím, že se systém daně zjednoduší, když místo tří sazeb budou dvě. Snížené sazby DPH se sloučí na 12 procentech, dosud jsou deset a 15 procent.

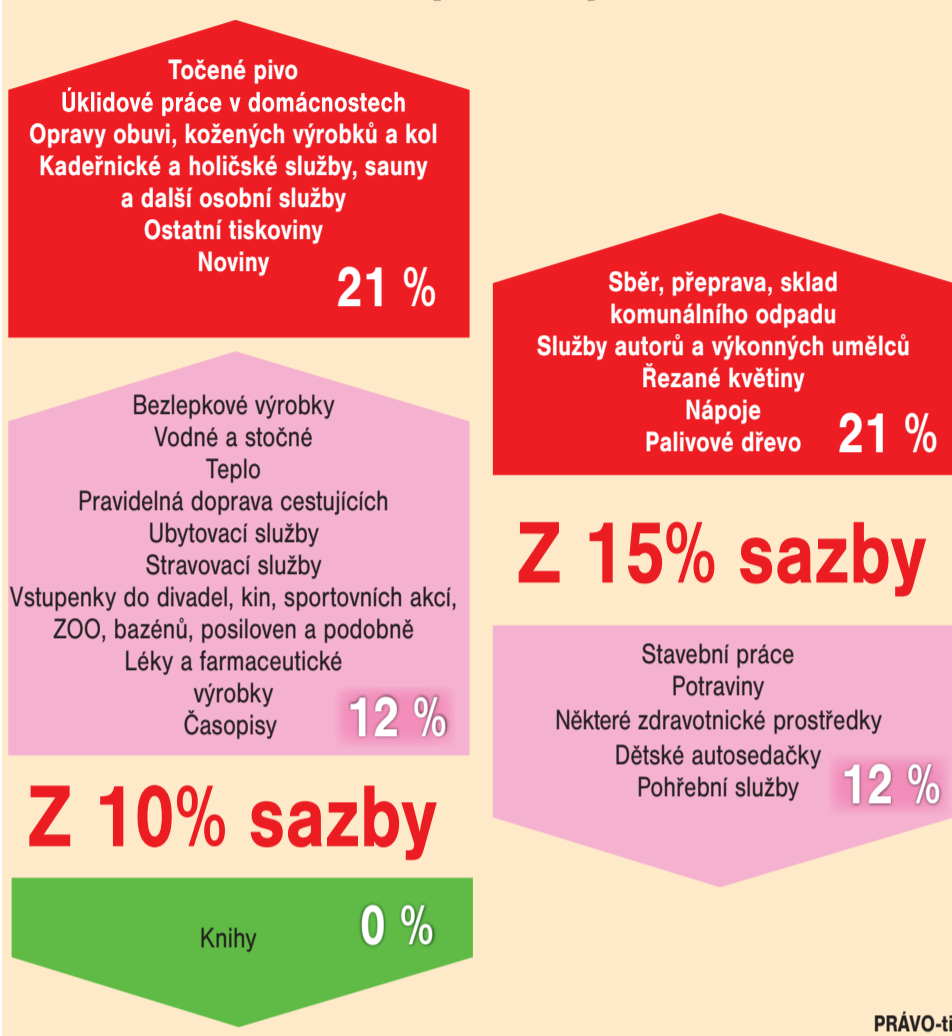
Mírně zdraží teplo a voda, léky či stravování v restauracích a jídelnách

Podle ekonomů tím ovšem mírně zdraží teplo a voda, léky či stravování v restauracích a jídelnách. Tedy položky, které se do jednotné sazby přesunou z deseti- až do dvacíti procent daně. „Plánovaná změna sazby povede ke zvýšení DPH na léky,“ konstatoval ředitel Asociace inovativního farmaceutického průmyslu David Kolář.

Díky sloučení sazeb se ale sníží o tři procentní body DPH na potraviny. Z patnácti na 12 procent se sníží i u dětských sedaček do aut či pohřebních služeb. Ačkoli v to vládní politici doufají, že zlevnění to podle ekonomů nepovede. Navíc upozorňují na to, že nikde jinde v Evropě s výjimkou Dánska takto vysoké zdanění sociálně citlivých položek nemají.

„Růst DPH dopadne více na ty nízkopříjmové. Mnoho nelze namítat proti plánovanému zvýšení

Kam zamíří hlavní položky zboží a služeb

zdanění u zbytného zboží a služeb, jako je například pivo či vstupenky na sportovní akce. Více problematické to naopak bude u vodného a stočného, tepla či léků, což jsou věci, které si mnoho domácností jednoduše nemůže odpustit a obzvláště mezi nízkopříjmovými tvoří významnou část jejich útrat,“ podotkl hlavní ekonom společnosti Cyrrus Vít Hradil.

Přehodnocení požadují i další

Připomínky ke změnám v DPH se sešly na ministerstvu financí z různých stran. Ekologové z Hnutí Duha chtějí podobně jako u knih osvobodit od DPH veřejnou dopravu. Nesouhlasí ani s navýšením daně na opravy obuvi, kožených výrobků a kol z deseti na 21 procent.

Unie vydavatelů navrhla přehodnocení tiskových deníků ze základní sazby DPH zpět do snížené k časopisům. Více než zdvojnásobení sazby DPH z nynějších deseti na 21 procent, což nemá nikde v Evropské době, by podle vydavatelů vedlo k poklesu prodeje novin a dalšímu posílení dezinformační scény. Časopisy, včetně bulvárů a pornografických, mají být v sazbě 12 procent.

Asociace malých a středních podniků se staví proti zvýšení DPH na čepované pivo o 11 procentních bodů na 21 procent. „V případě skokového přesunu DPH u točeného piva dojde k navýšení cen piva, a to přibližně o pět až sedm korun,“ varovala.

GENERÁLNÍ ŘEDITEL MATTONI 1873 ONDŘEJ POSTRÁNSKÝ PRO PRÁVO:

Zdanit víc minerálky než sladkosti nedává smysl

Jakub Svoboda

■ **Vláda chce zvýšit DPH na všechny nealkoholické nápoje z 15 na 21 procent. Promítne se to v cenách balených vod včetně minerálek v plné výši?**

Zvýšení sazby daně včetně minerálek či kojeneckých vod pochopitelně zvýší jejich ceny o tuto novou státní přírůžku, přičemž peníze z ní si vezme stát, nikoli výrobce nebo prodejce. Lidem, kteří si chtějí odpočívání dopřát zdravý a osvěžující pitný režim, vyšší DPH omezí jejich přístup k nealkoholickým nápojům, což určitě

není v souladu s vládními cíli podporovat zdravý životní styl. Navíc nižší sazba může způsobit i nižší výběr DPH.

Není to v souladu s vládními cíli podporovat zdravý životní styl

■ **Jedním z důvodů pro vyšší sazbu DPH je podle vládních politiků používání jednorázových plastových obalů u nealkoholických nápojů.** Taková argumentace vůbec

nedává smysl. I ostatní potraviny jsou baleny do jednorázových plastových obalů, a přesto nejsou zařazeny do vyšší sazby.

Zároveň výrobci nealkoholických nápojů aktivně uvádějí své nápoje i ve vratných obalech. Konkrétně Mattoni 1873 dodává do gastronomických provozoven své nápoje většinou ve znovu uplatitelných obalech, jako jsou skleněné lahve nebo KEG sudy. Stejně tak od loňska nabízáme v maloobchodě minerálku Mattoni v zálohované skleněné lahvi o objemu jeden litr.

A ministerstvo životního prostředí připravuje zavedení

zálohového systému, který naopak umožní opakované a efektivní využití PET materiálu recyklací takzvaně z lahve do lahve. Zatímco jiní potravináři nemají k cirkulárnímu řešení svých obalů ani nakročeno.

■ **Politici argumentují i tím, že v rámci skupiny výrobků se obtížně daňově vylučuje nějaká podskupina. Zvýšení DPH se má týkat i slazených nápojů a ve některých minerálkách a dalších vodách přece také doslazujete. Jak by se to potom muselo daňově specifikovat?**

Já vidím skutečný problém úplně jinde. Proč vůbec mají

být veškeré nealkoholické nápoje, které jsou z definice zákona potravinou, daňově vyloučeny z kategorie potravin a spadnou pod vyšší sazbu DPH? Konkrétně ochucené minerálky obsahují řádově méně cukru než mnoho dalších slazených potravin zařazených ve vládním balíčku do snížené sazby daně.

Takže nevidíme důvod pro diskriminaci této jedné potravin, již se navíc část prodává v pouze mírně slazené variantě, zatímco druhou část spotřebitelé zkonsumují v přírodní podobě, bez cukru.

Česko ruší část objednávky...

(Pokračování ze str. 1)

Cena jedné dávky má podle Deníku N zůstat i po upravení smluv jako dosud: 19,5 eura, tedy asi 497 korun.

Státy se mohou rozhodnout, zda množství vakcín objednané v letech 2020 a 2021 odeberou celé, nebo část odřeknou. Jen pro letošní rok se počítalo do EU s 450 miliony dávek, jejichž dodání se po dobu vyjednávání pozastavilo. Stále ale mohou trvat na dodání veškerého množství. To pro případ, že by se pandemie vrátila. Část protikoronavirových vakcín směřuje EU také do rozvojových zemí. Podíl se na tom všechny členské státy a poskytl takto víc než 526 milionů dávek, hlavně do Afriky.

Česko mělo podle dostupných informací převzít letos přibližně 11 milionů dávek za víc než pět miliard korun. Po dojednání dodatku se ušetří téměř dvě miliardy, jak uvedl začátkem května

ministr zdravotnictví Vlastimil Válek (TOP 09).

Kolik dávek vakcíny nakonec dorazí do ČR, ministerstvo nechtělo říci. „Pro každý rok bude zajištěno dostatečné množství pro pokrytí přeočkování rizikových skupin, resp. zájemců o očkování, kterých očekáváme zhruba stejně jako zájemců o očkování proti chřipce,“ sdělilo Právu ministerstvo. Proti chřipce se ročně očkuje kolem 700 tisíc obyvatel.

Nejnovější typy na přeočkování

V dalších letech má Česko zaplatit za covidové vakcíny 1,5 miliardy. Součástí dohody Komise s Pfizerem je také další prodloužení doby, po kterou budou státy vakcíny odebírat, a to až do roku 2027. Česko počítá s tím, že si rozprostře dodávky do roku 2026.

Na výrobcích se už loni vy-mohlo, že musejí dodávat jen nej-

novější prototypy, které reaguji na poslední šířící se mutace viru. I tak lze ale očekávat, že se část vakcín nevyužije a bude se muset zlikvidovat.

Od roku 2021 se zlikvidovalo téměř 10,9 milionu dávek za 4,7 miliardy. Navzdory tomu převzalo Česko 64 800 dávek vakcín od firmy Sanofi, o kterých se prakticky neví a které se zatím nespolečně nepotřebovaly. Nejsou zájemci, byť ministerstvo věří, že se k přeočkování využijí na podzim.

Stav z posledních měsíců ukazuje na mizivý zájem. Za poslední rok, od konce loňského května, se v Česku podalo jen něco přes 996 tisíc dávek, z toho drtivá většina jako druhé přeočkování loni na podzim. Denně se očkují desítky, nanejvýš dvě stovky zájemců.

Základní očkování má v Česku 6,9 z 10,8 milionu obyvatel. Dvě třetiny z nich se nechaly přeočkovat jednou, dvakrát pouze 800 tisíc Čechů.

List známek s bývalou první dámou Olgou Havlovou je v prodeji

Česká pošta začala prodávat list známek jako připomínku nedožitých 90. narozenin Olgy Havlové. Bývalá první dáma se narodila 11. července 1933. Autorkou známek je Adéla Marie Jirků. Po stranách je list doplněn jmény měst a obcí, kde už jsou či

letos budou vysazeny stromy nesoucí jméno zakladatelky Výboru dobré vůle.

Náklad vydání je 1933 listů. Počet odkazuje na rok narození Havlové. List je od všerejška v prodeji na poště v pražské Jindřišské ulici. Od pátku bude

k dostání na poště Hradec Králové 2 a na poštách Plzeň 1 a Olomouc 2.

V pondělí obdržel Cenu Olgy Havlové při slavnostní ceremonii ve dvoraně Národního muzea v Praze Filip Pšenčík, architekt a asistent soběstačnosti. (tov)

Ošťádal a Fajt budou profesory

Prezident Petr Pavel jmenuje historika umění Jiřího Fajtu a fyzika Ivana Ošťádal profesory zřejmě v červnu společně s ostatními akademiky, informovala včera mluvčí Hradu

Markéta Řeháková. Bývalý prezident Miloš Zeman jim nejvyšší akademický titul odmítl kvůli prohřeškům z minulosti přiznat. Jmenování obou kandidátů

Zemanovi navrhla vědecká a umělecká rada Univerzity Karlovy už v roce 2015. Spor řešily kvůli Zemanovu postoji i soudy, podle kterých nejednal podle zákona. (zr, ČTK)